

АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ МІГРАЦІЇ В УКРАЇНІ

Карнажук Л.С., студентка 4 курсу ФММ,
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»,
lkarnazhuk@mail.ru

Трудова міграція займає особливе місце в системі міграційних процесів в Україні. На сьогоднішній день Україна є однією з найбільших країн-донорів робочої сили в Європі. Українські громадяни працюють і у західноєвропейських країнах, в країнах – нових членах Євросоюзу, на територіях СНД, навіть за океаном. Основним чинником, що обумовлює поширення трудових міграцій, є значний розрив в рівнях оплати праці в Україні і зарубіжних країнах.

Масштаби трудової міграції зростають щороку. Протягом певного періоду часу змінюється чисельність, структура, регіональне розміщення, динаміка населення тощо. Зміни міграційних процесів у часі відбуваються під впливом різних соціальних, економічних, технічних та інших чинників.

Досліджуючи трудову міграцію України було проведено оцінку зміни кількості іммігрантів, емігрантів (рис.1).

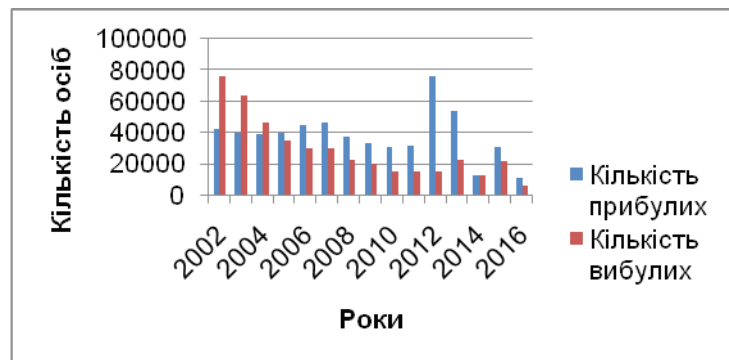

Рис. 1 Динаміка міграційного руху населення України за 2002-2016 роки (побудовано автором на основі [1])

Значне збільшення обсягу міграційних потоків сталося близько 2010 року і ще раз – у 2014 році. Можливим поясненням стрімкого росту міграції у 2010 році є наслідки впливу глобальної економічної кризи 2008 року на економіку України. У 2014 році економіка різко погіршилася значною мірою через геостратегічні заворушення в східних регіонах країни, в результаті чого відбулося падіння ВВП на 5,3% , на додаток до інших негативних соціально-економічних чинників

483 000 осіб, або 1,3% загального населення здійснює довгострокову міжнародну міграцію з різними цілями, але, в основному, з метою працевлаштування. В цілому, українські довгострокові трудові мігранти оволоділи різноманітними професіями та походять з міської місцевості (53%) та сільської місцевості (47%).

На відміну від короткострокової трудової міграції, де основною країною призначення є Російська Федерація, довгострокові міграційні потоки спрямовані на чотири основні напрями, такі як Польща, Російська Федерація, Чехія та Італія, на частку яких припадає 75% даної категорії трудових мігрантів. З іншого боку, країни ЄС є основними країнами призначення, на які припадає майже три чверті всіх довгострокових трудових мігрантів з України. Українські трудові мігранти, які вибирають Польщу і Російську Федерацію, роблять це, в першу чергу, через великі ринки праці в цих країнах, відносну свободу пересування, низьку загальну вартість міграції, історичні зв'язки, існування у цих країнах мережі трудових мігрантів, друзів і родичів, а також через соціально-культурну близькість.

Для отримання максимальних позитивних зовнішніх економічних ефектів від міжнародної міграції в економіці України потрібно побудувати інфраструктуру державного регулювання міжнародної трудової міграції, яка охоплювала б: регіональні інформаційно-консультаційні центри в регіонах, де спостерігається найвища інтенсивність нелегальної міжнародної міграції; фонд соціальної допомоги трудовим мігрантам; бюро закордонної зайнятості громадян України; аташе з питань праці в посольствах країн, де кількість трудових іммігрантів найбільша. Це дозволить значною мірою зменшити тінізацію трудової міграції України, зробити її керованою, що створить позитивні зовнішні економічні ефекти, зокрема, за рахунок зростання доходів мігрантів, а відтак і їх грошових переказів в Україну. Додатковими позитивними економічними ефектами стане зростання довіри українських громадян до держави, збільшення частоти контактування мігрантів із сім'ями, що залишилися в Україні, а це сприятиме покращенню демографічної ситуації, інтенсифікації культурного й інформаційного обміну між Україною та іншими країнами.

Література:

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>